dijous, 03 d’agost de 2023

Excavades dos noves estructures funeràries al jaciment la Vall de la Clamor

Una d'elles és una urna cinerària sencera de ceràmica amb una tapa de pedra

Dos estructures funeràries retallades al subsòl, una d'elles amb una urna cinerària de ceràmica al seu interior, són les troballes més destacades del Grup d'Investigació Prehistòrica (ARQHISTEC-GIP) de la Universitat de Lleida (UdL) a la necròpolis tumulària de cremació de la Vall de la Clamor, al terme municipal de Soses. Les intervencions dutes a terme a l'abril i al juliol en col·laboració amb Iltirta Arqueologia SL i estudiantat de la menció d'Arqueologia del grau d'Història de la UdL, han permès ampliar en 237,5 m2 la superfície excavada i localitzar noves estructures funeràries, dos de les quals s'han pogut excavar en la seua totalitat. Des que es va descobrir el jaciment, al 2003, l'equip de la UdL n'ha excavat un total de 28.

L'urna funerària recuperada en les darreres excavacions. FOTO: GIP-UdL

Pel que fa a l'urna recuperada en la primera de les estructures, està coberta per una tapadora de pedra treballada perquè encaixés al recipient. "És una peça interessant perquè està sencera, en altres casos falta la part de dalt perquè han estat seccionades per treballs agrícoles o altres causes", valora la professora lectora d'Història Antiga de la UdL i responsable de les excavacions, Mònica Bouso. L'excavació del seu interior per poder recuperar les restes òssies calcinades que conté la faran properament al Laboratori d'Arqueologia de la UdL.

Quant a la segona estructura, l'equip de la UdL hi ha trobat diverses restes antropològiques calcinades. Concretament, fragments trencats d'ossos llargs i de crani dipositats directament sobre la fossa. Des que la UdL va iniciar l'estudi sistemàtic d'aquest jaciment, al 2019, s'han analitzat restes òssies de nou estructures funeràries. Amb l'estudi antropològic han pogut identificar fins ara 4 individus subadults, 2 adolescents i 1 menor de 4 anys. "Si bé tots els individus se sotmetien al ritual de la cremació, en alguns casos les restes es recollien i es col·locaven en urnes ceràmiques, mentre que en d'altres, es dipositaven directament a l'interior de fosses excavades al subsòl", explica Bouso.

La necròpolis de la Vall de la Clamor està ubicada a poc més de 500 metros del jaciment del Gebut. Situada cronològicament a cavall entre el bronze final i la primera edat del ferro, és molt probable que s'hagi d'associar al nucli habitat de Gebut, almenys en la fase final d'ocupació, afirma Mònica Bouso, que afegeix que l'estudi d'ambdós jaciments permetrà saber-ne més tant dels espais d'habitat com dels funeraris de les poblacions que van ocupar la zona del Segre-Cinca durant aquest període.

Les excavacions d'enguany realitzades a la necròpolis, on també hi ha participat l'antropòloga especialista en cremacions de la universitat estatunidenca de Drew, Lisa Monetti, formen part del projecte de recerca finançat per la Generalitat de Catalunya: Més enllà de les cendres: necròpolis tumulàries del Segre-Cinca: arquitectura rural i societat segles IX-VI), liderat per Bouso.

El projecte, que pretén estudiar de manera específica el ritual funerari en la zona durant aquest període, inclou dos necròpolis de cremació més: Almenara (Agramunt) i La Colomina (Gerb-Os de Balaguer). Mentre que a Almenara s'hi han fet excavacions des de 2015, a la Colomina es va fer una primera i única campanya a finals dels anys vuitanta. Ara, aquest projecte permetrà tornar a intervenir-hi el proper mes de setembre.